

Suvremena Filozofija (11)

Sovjetski Savez/Rusija

Austrougarska/Jugoslavija/Hrvatska

Diskusija:

Treba li država štititi pojedince od nenasilne prevare?

Sovjetski savez

- Rusija prije SSSR nema značajnih imena u filozofiji
- Filozofija u SSSR nastala iz marksizma, što ju je jako usmjerilo
 - Npr. "filozofska antropologija" velika stvar, filozofija uma nepostojeća (jer je nespojiva s marksizmom, vidi kibernetika u SSSR)
- Najvažniji časopis: Вопросы философии
 - ("Problemi filozofije", čitaj "vaprosi filasôfi")
 - (naučite čitati ćirilicu radi opće kulture)
- **Iznimno važno: Staljin umire 1953. (zapamtite godinu)**

Aljeksandr Zinovjev (1922-2006)

- Sociologija, logika, etika
- Antistaljinist
- Jako su ga mrzili sovjetski "liberali" (uredništvo "Vaproši") jer nije napadao Brežnjeva:
 - Napustio uredništvo
- Nakon što je kritizirao praško proljeće, zamrzili su ga i "hardlajneri"
- Osnovao "Moskovski metodološki krug", najznačajniji filozofski krug u SSSR koji NIJE marksistički

Aljeksandr Zinovjev (1922-2006)

- 1960: Monografija "Filozofijski problemi viševrijednosne logike":
 - Kompilacija glavnih rezultata i primjena svih tada poznatih viševrijednosnih logika
 - Viševrijednosne logike (među njima najvažnija je fuzzy logika) nastale u Lwow-Varšavskoj školi 1920-ih
- 1976: "Zijevajuće visine" ("Zijajušćije vysoty"):
 - Roman, satira sovjetskog svagdašnjeg života
 - Izbačen iz KPSS
- 1999: Vraćen na posao: Odijel za etiku, Filozofski fakultet, Državno sveučilište Lomonosov (Moskva)

Aljeksandr Zinovjev (1922-2006)

- Bio je zagovornik Slobodana Miloševića kojeg je vidio kao "otpor geopolitici SAD-a"
- Jako je negativno govorio o Gorbačovu, a pozitivno o Putinu (**imajte na umu godinu smrti ovdje!**)

Aljeksandr Zinovjev (1922-2006)

- Bio je zagovornik Slobodana Miloševića kojeg je vidio kao "otpor geopolitici SAD-a"
- Jako je negativno govorio o Gorbačovu, a pozitivno o Putinu (**imajte na umu godinu smrti ovdje!**)

Gjorgij Šćedrovickij (1929-1994)

- Zinovjev prijatelj, član Moskovskog metodološkog kruga, preuzima vodstvo 1954.
 - Sve njegove teorije su u potpunosti u skladu sa stavovima kruga
- 1954: Teorija aktivnosti:
 - Objekte u svijetu treba opisivati u terminima akcije koje poduzimaju kada se na njih djeluje
 - Ovo je i **sovjetska kibernetika i pragmatizam**
- 1960: Bio je član Bergove Komisije o kiberentici Sovjetske akademije znanosti i njegov vrlo vjeran saveznik

Aljeksandr Dugin (1962-)

- Novinar u početku, danas "Putinov ideolog"
- Antikomunistički disident 1980-ih ali fašističkog tipa
 - Naglašavao hiperborejsko porijeklo Rusa
 - Podržavao metode SSSR-a ali je smatrao da se:
 - SSSR mora baviti unutarnjim "nečistoćama", a ne geopolitikom
 - SSSR mora postati nacionalna država Rusa, bez prisutnosti drugih kulturnih elemenata

Aljeksandr Dugin (1962-)

- Savjetnik dvojici predsjednika Dume:
 - Genadiju Sjeljeznjovu (KP-RF)
 - Sjergeju Nariškinu (Jedinaja Rasija)
- Voditelj Odsijeka sociologije međunarodnih odnosa na Lomonosovu 2009.-2014.
 - Dobio otkaz radi studentske peticije
 - Javno tvrdio da treba izbrisati ukrajinski nacionalni identitet i istrijebiti Ukrajinke

Aljeksandr Dugin (1962-)

- Savjetnik dvojici predsjednika Dume:
 - Genadiju Sjeljeznjovu (KP-RF)
 - Sjergeju Nariškinu (Jedinaja Rasija)
- Voditelj Odsijeka sociologije međunarodnih odnosa na Lomonosovu 2009.-2014.
 - Dobio otkaz radi studentske peticije
 - Javno tvrdio da treba izbrisati ukrajinski nacionalni identitet i istrijebiti Ukrajinke

Temelji geopolitike (1997)

- General Leonid Ivašov (voditelj međunarodnog odijela Ministarstva obrane) mu je pomogao s dispozicijom knjige (?)
- Neoeuroazijski stav:
 - Treba djelovati protiv "atlanticizma" i Europu okrenuti od mora natrag prema kopnu
 - Pomak "prema moru" je osnova "zla" (imperijalizam, kolonijalizam, utjecaj SAD-a)
 - (Uočite vrlo labavu i polunesuvislu argumentaciju)

Temelji geopolitike (1997)

- Prema Duginu "treba":
 - Nova antiburžoazijska revolucija protiv američkog kulturološkog utjecaja
 - Slavenko-Tursko savezništvo
 - Osovina Moskva-Berlin: Njemačkoj dati cijelu središnju Europu. Estoniju i Kaljinjingrad dati Njemačkoj.
 - Finsku anektirati, Poljska "poseban status"
 - Bjelorusiju i Moldaviju anektirati. Ukrajinu izbrisati s lica zemlje (uočite godinu objavljivanja!)
 - Rumunjska, Srbija, Makedonija i Grčka se trebaju "ujediniti" s Rusijom
 - Kina je egzistencijalna prijetnja Rusiji i treba ju rastaviti
 - UK treba "izgladniti"

Filozofija u Hrvatskoj

- Početak: Franjo pl. Marković (1845-1914)
 - Mentor mu je bio Zimmermann
 - Proučite stablo (Googleajte imena, od Bolzana kao mentora, do doktoranada (sve)):
<https://genealogy.math.ndsu.nodak.edu/id.php?id=141831>
- Rektor UniZg (1881-1882), utemeljitelj FFZG (1874)
- Filozofijski najbliži njemačkim idealistima, kontra pozitivizma i kontra "skolastike"

Albert Bazala (1877-1947)

- Profesor Klasična gimnazija, FFZG, Rektor UniZg (1932-1933)
- Osnivač pučkog svučilišta gdje profesori s UniZg drže predavanja za bilo koga kog zanima (obrazovanje puka)
- Prisilno umirovljen 1924. zbog promoviranja liberalizma i republikanizma, vraćen 1927., a opet umirovljen 1943. zbog javnog protivljenja zločinima NDH, 1945. vraćen na FFZG.
- 1924. Metalogički korijen filozofije
 - Spoznaja je samo jedan aspekt doživljaja, no u doživljaju uz spoznaju je i moment gdje svijest realizira sebe
 - doživljaj je "održavanje" bitka, a djelovanje je uspostava identiteta (projekcija "mene")

Filozofija u SFRJ

- Bulcsu Laszlo i Božidar Finka: Kiberentika, strojno prevođenje 1959.
- Praxis:
 - "stvaralački marksizam": Čovjek nema bit osim u tome što on napravi od sebe u praksi
 - Naziva se od 1970-te i "mišljenje revolucije"
 - Časopis "Praxis"
 - Izvorni članovi: Branko Bošnjak, Danko Grlić, Milan Kangrga, Ivan Kuvačić, Gajo Petrović, Rudi Supek, Predrag Vranicki, Danilo Pejović

Filozofija u Republici Hrvatskoj (1991-danas)

- Integrativna bioetika (FFZG, FFOS, FHS)
- Analitička filozofija (FFRI, IFZG, FHS)

Diskusija

Treba li država čuvati građane od (nenasilnih) prevara?

- (Kako? Kaznena odgovornost za prevaru)
- Ako "DA", gdje je granica?